

Beslut

efter kvalitetsgranskning av huvudmannens arbete för rättvisande och likvärdig betygssättning vid S: t Olofs skola 7-9 i Sigtuna kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 § skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning på S:t Olofs skola 7-9 i Sigtuna kommun avseende verksamhetens kvalitet inom huvudmannens arbete för rättvisande och likvärdig betygssättning. Syftet med denna kvalitetsgranskning är att granska kvaliteten i huvudmannens styrning och ledning för att skapa förutsättningar för en rättvisande och likvärdig betygssättning så att elevernas betyg speglar deras kunskaper.

I granskningen ingår två områden med följande frågeställningar:

1. Med vilken kvalitet genomför huvudmannen uppföljning och analys i syfte att identifiera utmaningar när det gäller rättvisande och likvärdig betygssättning?
2. Med vilken kvalitet genomför huvudmannen åtgärder för att skapa förutsättningar för en rättvisande och likvärdig betygssättning?

Granskningen avgränsas till huvudmannens styrning och ledning för att främja en rättvisande och likvärdig betygssättning i den utvalda grundskolan. Rektorns arbete för en rättvisande och likvärdig betygssättning i relation till bland annat lärares arbete inom skolan bedöms inte i denna granskning. Lärares praktiska arbete med att planera och genomföra undervisningen samt kontinuerligt bedöma elevers prestationer, så att de vid tidpunkten för betygssättningen har underlag för en allsidig bedömning och rättvisande betygssättning, ingår inte heller i denna granskning.

Granskningen omfattar 30 huvudmän med utvalda grundskolor. I urvalet ingår såväl enskilda som kommunala huvudmän. Detta beslut avser S:t Olofs skola i Sigtuna kommun. Skolinspektionen har genomfört en intervju med skolenhetens rektor och en intervju med biträdande förvaltningschef och chefen för myndighetsenheten. Intervjuerna genomfördes via videolänk den 11 november 2021 av utredarna Lisbeth Ahlqvist och David Carvajal. Intervjuerna har sammanställts i ett protokoll som kommunicerats med huvudman. Protokollet ligger, tillsammans med inkommen dokumentation, till grund för detta beslut. De samlade iakttagelserna från alla huvudmän som ingått i granskningen kommer att presenteras i en övergripande kvalitetsgranskningsrapport. Rapporten är planerad att publiceras under våren 2022.

Fakta om verksamheten:

S:t Olofs skola är en kommunal skolenhet belägen i Sigtuna kommun. Skolan har ca 390 elever i årskurserna sju till nio och leds av en rektor. Skolan har valts ut utifrån att det statistiskt visar en bestående avvikelse mellan resultaten på nationella prov i årskurs nio och elevernas slutbetyg. Beräkningen av genomsnittlig andel elever som fått ett högre slutbetyg än provbetyg är baserad på data över de senaste fem tillgängliga läsåren. Detta innebär data från läsåret 2018/19 och fem år bakåt.

Läsanvisning

Bedömningen görs i förhållande till de kvalitetskriterier Skolinspektionen satt upp i granskningen inom de granskade områdena. Granskningens författningsstöd återfinns i bilaga 1. På varje område bedöms om huvudmannen uppfyller framtagna kvalitetskriterier med hög kvalitet, med viss kvalitet eller med låg kvalitet. Om huvudmannen bedöms uppfylla kvalitetskriterierna med låg kvalitet eller med viss kvalitet anger Skolinspektionen att utvecklingsarbeten behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av huvudmannen. Om en huvudman bedöms uppfylla kriterierna med hög kvalitet begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men kan lämna framåtsyftande kommentarer.

Beslut:

I granskningen ingår två områden. För varje område bedöms om huvudmannen uppfyller framtagna kvalitetskriterier med hög kvalitet, med viss kvalitet eller med låg kvalitet.

Huvudmannens uppföljning och analys gällande rättvisande och likvärdig betygssättning

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen med hög kvalitet uppföljning och analys i syfte att identifiera utmaningar när det gäller rättvisande och likvärdig betygssättning.

Huvudmannens åtgärder för rättvisande och likvärdig betygssättning

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen med hög kvalitet genomför åtgärder för att skapa förutsättningar för en rättvisande och likvärdig betygssättning.

Utifrån framtagna kvalitetskriterier har Skolinspektionens utredning inte visat annat än att verksamheten inom de granskade områdena fungerar väl. Skolinspektionen avslutar härmed granskningen.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område

Med vilken kvalitet genomför huvudmannen uppföljning och analys i syfte att identifiera utmaningar när det gäller rättvisande och likvärdig betygssättning?

I detta område granskas huvudmannens arbete med uppföljning och analys i relation till rättvisande och likvärdig betygssättning i den utvalda grundskoleenheten.

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen med hög kvalitet genomför uppföljning och analys i syfte att identifiera utmaningar när det gäller rättvisande och likvärdig betygssättning.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Skolinspektionens granskning visar att huvudmannen för kontinuerliga dialoger med rektorn om regelverket och utmaningar kring rättvisande och likvärdig betygssättning. Granskningen visar vidare att huvudmannen gör egna undersökningar över särskilda fokusområden eller på skolenheter som har låga resultat, och att huvudmannen därtill tar fram ett brett underlag som kan analyseras från olika perspektiv. Därutöver visar granskningen att huvudmannen regelbundet analyserar och jämför de underlag som tas fram ur flera olika perspektiv, och att analyserna relateras till aktuell forskning.

Huvudmannen för kontinuerliga dialoger med rektorn kring rättvisande och likvärdig betygssättning

Granskningen visar att huvudmannen för kontinuerliga dialoger med rektorn om regelverket och utmaningar kring rättvisande och likvärdig betygssättning. Vid samtliga intervjuer och av inkommen dokumentation framgår att det ingår olika former av dialoger mellan huvudmannen och rektorn i årshjulet för det systematiska kvalitetsarbetet. Ett av de forum för dialoger som tillhör årshjulet är kvalitetsdagarna. På kvalitetsdagarna deltar, utöver representanter för huvudmannen, samtliga skolenheters ledningsgrupper. Under dagarna förs dialoger om skolenheternas resultat samtidigt som varje skolledningsgrupp analyserar underlagen för den egna enheten. Utgångspunkt för dialogerna och analyserna på kvalitetsdagarna är de resultatunderlag som huvudmannen sammanställer för varje skolenhet. Ett annat forum för regelbundna dialoger som också ingår i årshjulet för det systemiska kvalitetsarbetet är resultatdialoger. Av intervjuer med representanter för huvudmannen och rektorn framgår att på resultatdialogerna deltar skolchef, utvecklingsledare och ledningsgruppen för skolenheten. Samtalen vid resultatdialogerna utgår från skol-

enhetens arbetsplan och kvalitetsredovisning och i de här samtalen ingår ett resonemang om vad det innebär att särskilt beakta resultat på nationella prov vid betygssättningen, berättar rektorn. Därutöver framkommer vid huvudmannaintervjun att huvudmannen har avstämningar med rektorn varannan vecka, där det också förs dialoger om bedömning och betygssättning. Ytterligare forum där dialoger om betygssättning och bedömning förekommer är de veckovisa rektorsträffarna. Rektorn berättar att huvudmannens tydliga fokus på att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet bidragit till att dialoger om rättvisande och likvärdig betygssättning också förs i andra sammanhang, bland annat så för rektorerna sinsemellan samtal om vad rättvisande och likvärdig betygssättning betyder.

Av samtliga intervjuer framgår vidare att de kontinuerliga dialoger som huvudmannen för med rektorn inbegriper den diskrepans som funnits över tid mellan resultat på nationella prov och betyg och de utmaningar som kan leda till avvikelser. Rektorn berättar till exempel att huvudmannen och rektorn för samtal om hur vårdnadshavares förväntningar på betygen påverkar lärarna.

Huvudmannen gör egna undersökningar och tar fram ett brett underlag som möjliggör analyser av betygssättningen från olika perspektiv

Granskningen visar att huvudmannen gör egna undersökningar över särskilda fokusområden eller på skolenheter som har låga resultat, och att huvudmannen därutöver samlar in ett brett underlag som kan analyseras från olika perspektiv. Av intervjun med representanter för huvudmannen framgår att huvudmannen gör egna undersökningar för att ta reda på orsakerna till låga resultat på en skolenhet. Genom att i samråd med rektorn undersöka resultaten på S:t Olofs skola har huvudmannen till exempel uppmärksammat att högstadiееlever har svårt att nå de högre betygsstegen i ämnet matematik, och att det funnits avvikelser mellan resultat på nationella prov och betyg i ämnena svenska, matematik, engelska och geografi.

Av inkommen dokumentation och av samtliga intervjuer framträder en samstämmig bild av att huvudmannen samlar in ett brett underlag som gör det möjligt att analysera betygssättningen från olika perspektiv. De underlag som huvudmannen tar fram och som redovisas i den årliga kvalitetsredovisningen är i korthet andel elever i årskurs 3, 6 och 9 som når kunskapskraven, andel elever i årskurs 9 som når kunskapskraven i samtliga ämnen för kommun och för skolenhet, meritvärde för årskurs 9 över tid, andel behöriga elever till gymnasieskolan över tid för kommun och per skolenhet samt uppgifter om meritvärde och andel behöriga elever till gymnasieskolan med svensk respektive utländsk bakgrund. Därutöver framgår av inkommen dokumentation och av intervju med huvudmannen att huvudmannen också tar fram nationell statistik från Skolverket, Statistikmyndigheten (SCB) och Databasen för kommuner och regioner (Kolada) som gör det möjligt att analysera resultaten utifrån de socioekonomiska förutsättningar som eleverna har på respektive skolenhet. Representanter för huvudmannen berättar att huvudmannen sam-

lar in olika uppgifter som gör det möjligt att i detalj undersöka och analysera kunskapsresultaten utifrån individ, klass, ämne och kön. Rektorn säger att huvudmannen tar fram och sammanställer ett brett underlag av den utvalda skolenhetens resultat som skolledningen använder för att analysera betygsresultaten och betygssättningen från flera olika perspektiv på skolenhetsnivå. Av rektorsintervjun framgår vidare att huvudmannen utöver de analyser som genomförs på huvudmannanivå, ger stöd till rektorn att analysera skolenhetens underlag.

Av inkommen dokumentation och av samtliga intervjuer framgår att huvudmannen därutöver, genom regelbundna enkäter, samlar in uppgifter om hur elever och vårdnadshavare upplever tryggheten och studieron på skolorna. Representanter för huvudmannen berättar att resultaten av enkäterna används för att huvudmannen tidigt ska uppmärksamma och åtgärda problem med trygghet och studiero.

Huvudmannen analyserar och jämför underlagen från flera olika perspektiv och kopplar analyserna till aktuell forskning

Granskningen visar att huvudmannen regelbundet analyserar och jämför de underlag som tas fram ur flera olika perspektiv, och att analyserna relateras till aktuell forskning. Av samtliga intervjuer framgår att huvudmannen inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet samlar samtliga skolenheters ledningsgrupper på kvalitetsdagar två gånger per år för dialog kring och analys av respektive skolenhets underlag. Huvudmannens representanter och rektorn berättar att huvudmannen inför de här dagarna sammanställer underlag för varje skolenhet. Representanter för huvudmannen berättar vidare att huvudmannen skapar olika tvärsnitt av statistiska uppgifter som gör att underlagen med systematik kan analyseras och följas upp från olika perspektiv, som till exempel pojkars respektive flickors resultat, resultatens tendenser över tid och diskrepansen mellan betyg och resultat på nationella prov. Av rektorsintervjun framgår att kvalitetsdagarna har olika teman såsom likvärdighet eller pojkars och flickors resultat och representanter för huvudmannen berättar att skolledningsgrupperna bland annat kommenterat betygsspridningen. Vidare framgår av intervju med huvudmannens representanter att huvudmannen och skolledningsgrupperna på kvalitetsdagarna uppmärksammar övergripande tendenser som att många elever i en årskurs får samma betyg i ett ämne och att det finns ett fortsatt behov av att utveckla ämnena matematik och svenska som andra språk. Utöver de dialoger om analyserna som huvudmannen och rektorn för på de gemensamma dagarna förs också regelbundna samtal om den utvalda skolenhetens analyser i så kallade resultatdialoger. Resultatdialogerna genomförs i ett mindre sammanhang där skolledningen för den utvalda skolenheten och representanter för huvudmannen deltar. Av intervjun med representanter för huvudmannen framgår att huvudmannen vid dessa dialoger utgår från en rad frågeställningar som fördjupar analysen av skolenhetens resultat och av rektorsintervjun framgår att huvudmannen och skolledningsgruppen vid dessa tillfällen bland annat går igenom skolenhetens arbetsplan och kvalitetsredovisning. Av samtliga intervjuer framgår att huvudmannen genom dialoger med rektorn och genom att aktivt följa upp

skolenhetens analyser har god kännedom om de förutsättningar som den utvalda skolenheten har.

Av inkommen dokumentation framgår att huvudmannen utifrån ett huvudmannaperspektiv jämför och analyserar hur resultaten per ämne förändrats över tid, hur pojkars respektive flickors resultat ser ut i olika ämnen och hur meritvärdet och måluppfyllelsen ser ut för elever med utländsk bakgrund i relation till elever med svensk bakgrund. Representanter för huvudmannen berättar vidare att huvudmannen jämför valda delar av underlagen mot kommuner med liknande förutsättningar. Inkommen dokumentation visar att huvudmannen bland annat jämför andel elever med svensk eller utländsk bakgrund som uppnår kunskapskraven och andel elever med behörighet till gymnasiet med motsvarande uppgifter för riket och för länet. Av inkommen dokumentation framgår vidare att huvudmannen gör jämförelser mellan skolor inom kommunen och med fristående verksamheter belägna i kommunen. Avslutningsvis berättar rektorn att huvudmannen kopplar resultaten av sina analyser av underlagen med aktuell forskning både genom en pågående kompetensutvecklingsinsats av extern forskare och genom att det finns en koppling till vetenskaplig litteratur i den utbildning som huvudmannen genomför för att utveckla rektorernas analyskompetens.

Av intervju med rektorn framgår att rektorn har analyserat orsaksbakgrunderna till de avvikelser i betygssättningen som funnits över tid på skolenheten och fört samtal med huvudmannen om analysresultatet. Enligt rektorn finns det olika förklaringar till avvikelserna. En förklaring är att elever har kunskaper som motsvarar ett högre betygssteg än vad resultatet på ett nationellt prov visar. En annan förklaring som både huvudmannens representanter och rektorn nämner är att skolpersonalen genom täta och regelbundna resultatuppföljningar tidigt uppmärksammar och utformar stöd till de elever som riskerar att inte uppnå kunskapskraven. Ytterligare en förklaring till avvikelserna i betygssättningen är att det finns lärare som sätter betyg som inte motsvarar elevers kunskaper.

Med vilken kvalitet genomför huvudmannen åtgärder för att skapa förutsättningar för en rättvisande och likvärdig betygssättning?

I detta område granskas hur huvudmannen, utifrån vad som framkommer i analysen, initierar och stödjer olika åtgärder för rättvisande och likvärdig betygssättning. Vidare granskas om huvudmannen har en plan för hur arbetet långsiktigt kan bidra till att vidmakthålla förbättringar inom området.

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen med hög kvalitet genomför åtgärder för att skapa förutsättningar för en rättvisande och likvärdig betygssättning.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Skolinspektionens granskning visar att det finns en god balans mellan de åtgärder som huvudmannen vidtar och de åtgärder som vidtas på skolenheten och att huvudmannen därutöver initierar och stödjer åtgärder till den utvalda skolenheten som utgår från identifierade behov. Vidare visar granskningen att huvudmannen har ett långsiktigt arbete för att främja arbetet med rättvisande och likvärdig betygssättning som bygger på analysresultat och uppföljningar av tidigare åtgärder.

Huvudmannen initierar och stödjer behovsanpassade åtgärder som stödjer arbetet med rättvisande och likvärdig betygssättning

Granskningen visar att det finns en god balans mellan de åtgärder som huvudmannen vidtar och de åtgärder som vidtas på skolenheten och att huvudmannen därutöver initierar åtgärder till den utvalda skolenheten som utgår från identifierade behov. Av intervjun med rektorn framgår att rektorn ges goda förutsättningar att arbeta för en rättvisande och likvärdig betygssättning på skolenheten. De förutsättningar som huvudmannen ger handlar både om övergripande insatser som gäller samtliga skolenheter och behovsanpassade åtgärder riktade mot den utvalda skolenheten. Av samtliga intervjuer framgår att de insatser som huvudmannen vidtar och som stödjer samtliga skolenheters arbete med rättvisande och likvärdig betygssättning är forum för dialoger, en längre kompetensutvecklingsinsats för rektorer och lärare om styrdokument, bedömning och betygssättning, en digital utbildning för lärare, ett tydligt strukturerat systematiskt kvalitetsarbete med regelbundet stöd till rektorerna och kommungemensamma sambedömarträffar. Av rektorsintervjun framgår att de kommungemensamma sambedömarträffarna utöver rättning av oidentifierade prov också innehåller dialoger om hur elevlösningar ska bedömas. Andra insatser som huvudmannen genomför och som på sikt främjar en likvärdig betygssättning är utbildning för att öka rektorernas analyskompetens, och införandet av en gemensam digital lärplattform som gör det lättare att kommunicera elevers kunskapsutveckling och betyg med elever och vårdnadshavare. Huvudmannens representanter berättar att huvudmannen också skapat kommungemensamma ämnesnätverk för lärare för ämnesutveckling och planering. Därutöver framgår av såväl intervjun med rektorn som med huvudmannens representanter

att samtliga skolor fått sociala team som gör att lärarna kan rikta fokus mot kunskapsuppdraget där rättvisande och likvärdig betygssättning ingår.

Av samtliga intervjuer framgår vidare att huvudmannen, utöver de insatser som främjar arbetet med rättvisande och likvärdig betygssättning på alla skolor, också utformar behovsanpassade åtgärder riktat till den utvalda skolenheten. Både huvudmannens representanter och rektorn berättar att huvudmannen i samråd med rektorn initierade en åtgärd till skolenheten i samband med att diskrepansen mellan betyg och resultat på nationella prov uppmärksammades. Åtgärden innebar ett resurstillskott i form av en utvecklingsledare som arbetade med ämneslaget i matematik.

Därutöver berättar representanter för huvudmannen att huvudmannen har uppföljningar med skolledningen på den aktuella skolan var sjätte vecka där rektorn får stöd med de åtgärder som vidtas på skolenheten. Huvudmannens representanter säger till exempel att huvudmannen stödjer rektorn genom att vid behov föra samtal med vårdnadshavare som ifrågasätter betygssättningen. Av rektorsintervjun framgår att de åtgärder som utförs på skolenheten för att främja en rättvisande och likvärdig betygssättning bland annat är sambedomning, som initierades av huvudmannen för flera år sedan, och regelbundna resultatuppföljningar. Därutöver berättar representanter för huvudmannen att rektorn på den utvalda skolenheten har likvärdig betygssättning som ett mål och både huvudmannens representanter och rektorn säger att rektorn för individuella samtal med lärare vars betygssättning inte överensstämmer med resultat på nationella prov.

Huvudmannen har ett långsiktigt utvecklingsarbete för rättvisande och likvärdig betygssättning

Granskningen visar att huvudmannen har ett långsiktigt arbete för att främja arbetet med rättvisande och likvärdig betygssättning som bygger på analysresultat och uppföljningar av tidigare genomförda åtgärder. Inkommen dokumentation och samtliga intervjuer ger en samstämd bild av att huvudmannen har ett långsiktigt arbete för att främja likvärdig betygssättning. Detta långsiktiga arbete består bland annat av ett strukturerat systematiskt kvalitetsarbete med fokus på analyser av underlagen och en långsiktig kompetensutveckling för lärare och rektorer. Rektorn berättar att huvudmannen har skapat forum för dialoger om rättvisande och likvärdig betygssättning och stödjer arbetet med skolenhetens analyser som i sin tur gör att både huvudmannens och skolenhetens vidtagna åtgärder är träffsäkra. Av intervjun med representanter för huvudmannen framgår att utvecklingsledarna och huvudmannen regelbundet följer upp de insatser som utvecklingsledarna genomför på skolenheterna och av rektorsintervjun framgår att huvudman och rektor följt upp den åtgärd som vidtogs i ämnet matematik på skolenheten. Rektorn berättar att uppföljningen visade att den vidtagna åtgärden hade god effekt både för betygssättningen och för undervisningen i ämnet matematik. På grund av inställda nationella prov har huvudmannen emellertid inte kunnat följa upp vilken betydelse

de vidtagna åtgärderna har för sambandet mellan resultat på nationella prov och betyg. Även om huvudmannen inte har kunnat genomföra en uppföljning av betygssättningen i relation till provresultaten, berättar huvudmannens representanter att de vidtagna åtgärderna har bidragit till en ökad medvetenhet hos rektorn och lärarna som framöver borde leda till en bättre överensstämmelse mellan resultat på nationella prov och betyg.

På Skolinspektionens vägnar

X Anna Sundman Marknäs

Beslutsfattare

Signerat av: Anna Sundman Marknäs

X Lisbeth Ahlqvist

Föredragande

Signerat av: Lisbeth Ahlqvist

I handläggningen av ärendet har även utredare David Carvajal och utredaren Klas Tambour deltagit.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
<https://www.skolinspektionen.se/aktuellt/pagaende-inspektioner/forutsattningar-for-rattvisande-och-likvardiga-betyg2/>

Bilaga 1: Författningsstöd

Skollagen 4 kap. 3 § - Varje huvudman inom skolväsendet ska på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen.

Skollagen 4 kap. 5 § - Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet enligt 3 § (och 4 §) ska vara att de mål som finns för utbildningen i denna lag och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls.

Skollagen 4 kap. 7 § - Om det vid uppföljning, genom klagomål eller på annat sätt kommer fram att det finns brister i verksamheten, ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas.

Prop. 2009/10:165 s. 248

Rektorn och förskolechefen fattar alltid sina beslut om verksamheten inom de organisatoriska och ekonomiska ramar som huvudmannen beslutat om. Eftersom allt ytterst utgår från huvudmannens beslut kan huvudmannen emellertid aldrig avhända sig det övergripande ansvaret. Skollagens bestämmelser förutsätter således att huvudmannen anställer en rektor eller förskolechef som har kunskaper om skolans styrning och kan företräda huvudmannen på ett tillfredsställande sätt. Det delade ansvaret förutsätter en kontinuerlig dialog mellan huvudmannen och rektorn eller förskolechefen med uppföljning, utvärdering och rapportering av beslut.

Prop. 2009/10:165 s. 304

Syftet med allt kvalitetsarbete är att det ska leda till förbättringar. Det är därför ytterst angeläget att kunskapen om eventuella brister i en verksamhet verkligen följs av åtgärder för förändring och förbättring

Prop. 2009/10:165 s. 306

Kvalitetsarbetet ska bygga på de uppgifter som kommer fram i verksamheternas kvalitetsarbete och på andra uppgifter som är väsentliga för uppföljningen och utvecklingen, t.ex. betygsstatistik och resultat av nationella prov. Det finns därutöver skäl att anlägga särskilda huvudmannaperspektiv på verksamheten. Som exempel kan nämnas behovet av att analysera variationer mellan skolornas resultat och måluppfyllelse liksom likvärdigheten i skolors bedömning och betygssättning.

Skolverkets allmänna råd med kommentarer; Systematiskt kvalitetsarbete – för skolväsendet (SKOLFS 2012:98)

s. 27

För att kunna följa upp hur förutsättningarna för och genomförandet av utbildningen påverkar måluppfyllelsen är det viktigt att huvudmannen dels genomför egna undersökningar, dels samlar in underlag från enheterna.

Som ytterst ansvarig för genomförandet av utbildningen behöver huvudmannen följa upp måluppfyllelsen och likvärdigheten inom alla skolformer och verksamheter. Elevernas kunskapsresultat är viktiga att följa upp, framför allt om det finns tecken på att betygssättningen inte är likvärdig.

s. 33

För att huvudmannen ska kunna analysera resultaten och måluppfyllelsen på en övergripande nivå krävs återkommande dialog med förskolecheferna och rektorerna. En bra dialog innebär att vara beredd att värdera, ompröva och förändra verksamheten. Huvudmannen behöver känna till på vilket sätt enheternas förutsättningar påverkar resultaten och vilka åtgärder som krävs för att de nationella målen ska vara möjliga att uppfylla.

s. 34

Det är angeläget att huvudmannen identifierar utvecklingsområden och beslutar vilka utvecklingsinsatser som ska prioriteras.

Det är viktigt att det finns en balans mellan å ena sidan huvudmannens ansvar för att ta ett övergripande beslut om inriktningen på utvecklingsarbetet och å andra sidan de identifierade behoven av utvecklingsinsatser på den enskilda enheten. Om huvudmannen i för stor utsträckning beslutar på vilket sätt enheten ska genomföra utvecklingsinsatserna är risken stor att rektorer och förskolechefer bara blir förvaltare och inte motorer i utvecklingsarbetet.

Skolverkets allmänna råd med kommentarer; Betyg och betygssättning (SKOLFS 2018:247)**s. 42 ff,**

Lärarna, rektorn och huvudmannen har ett delat ansvar för att följa upp betyg och betygssättning. Huvudmannen följer upp för att fördela resurser till skolenheten eller skolenheterna inom huvudmannens organisation. Det innebär att rektorns och huvudmannens uppföljning av betyg är ett led i det systematiska kvalitetsarbetet.

För att kunna göra ändamålsenliga analyser av resultaten behöver statistik för betyg i de olika ämnena tas fram, sammanställas och analyseras. Det behöver även finnas statistik för betygen på de nationella proven.

För vissa skolformer publicerar Skolverket betygs- och provbetygsstatistik på skolenhetsnivå. Sådan statistik ger huvudmannen förutsättningar att se hur betygen och betygen på de nationella proven på de egna jämförbara skolenheterna förhåller sig till varandra och till riket som helhet. Huvudmannen har ett övergripande ansvar för att säkerställa att rektorn har förutsättningar att fördjupa analysen inom den egna skolenheten, så att det är möjligt att följa upp och analysera betygen inom och mellan ämnen och elevgrupper.

s. 45

Huvudmannen behöver analysera betygen ur olika perspektiv. Analysen ger möjlighet att identifiera eventuella omotiverade avvikelser mellan betyg och nationella provbetyg på skolenhetsnivå för att kunna säkerställa att provresultaten särskilt har beaktats vid betygssättningen. Det kan även handla om att analysera resultat på skolenhetsnivå, exempelvis utifrån socioekonomisk bakgrund eller kön. Om det kommer fram att det förekommer avvikelser i betygssättningen, är det viktigt att huvudmannen undersöker vad avvikelserna kan bero på och om de är motiverade eller inte.

Om det visar sig att det förekommer omotiverade avvikelser på skolenhetsnivå, är det viktigt att huvudmannen analyserar vad avvikelserna kan bero på. Utifrån det kan huvudmannen till exempel behöva se över resursfördelningen till skolenheterna. Det handlar om att garantera rektorernas förutsättningar att säkerställa undervisningens kvalitet, att lärare får kompetensutveckling och att betygen sätts i enlighet med författningarna. Huvudmannen ska även se till att lärare har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet, där några reglerar betyg och betygssättning.

